No. 77.   1848.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag   28 Junij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is, voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1, tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 55 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Provinciale Staten als kies-collegien.

In de *Middelburgsche Courant* van den 15. Junij 1848 wordt gewezen op de den 4. Julij aanstaande door de provinciale staten, naar men vertrouwt voor het laatst, te doene keuzen van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, als op eene *dubbel belangrijke* zaak, *omdat zij* WELLIGT *het gevoelen van de provinciale staten over de staatkundige beginselen van die aftredende leden kunnen aantoonen en de uitslag dier verkiezingen eenen gewigtigen invloed kan uitoefenen op de verkiezingen tot buitengewone leden der Tweede Kamer, waartoe de provinciale staten later buitengewoon* ZULLEN MOETEN (1) *worden byeengeroepen, nadat de gewone wetgevende magt de ontwerpen der wet, houdende wyziging der grondwet, zal hebben afgewerkt en aangenomen.*

Verder worden daarbij 18 leden opgenoemd, die in October 1848 moeten aftreden, en waaronder zich geene bevinden, behalve de heeren Mr. P. GOUVERNEUR, Jhr. L. J. B. VAN SASSE VAN IJSSELT, A. VAN RIJCKEVORSEL, Hz., L. F. H. BEERENBROEK, en welligt nog een paar anderen, welke van de lijst *der strenge behouders* met eenparige stemmen kunnen worden afgeschrapt.

Welk gewigt kan er nu toch wel gehecht worden aan *de bijna zekere herkiezing* van die 18 leden?

Onzes inziens zal daaruit niets anders blijken, dan dat het geprivilegieerd kies-collegie der provinciale staten geen lust heeft, om zich zelve als zoodanig te vermoorden, of wel, dat het getrouw aan zijne antecedenten zonder eigenlijken politieken wil is, gemakshalve dengene herkiezende die eenmaal op het kussen zit.

De *Middelburgsche Courant*, die het stads wapen voert, en waarin het stedelijk bestuur van Middelburg aan zijne geadministreerden het weinige verkondigt, wat het raadzaam acht openbaar te maken, (welk stedelijk bestuur voor het dagelijksch beheer is zamengesteld uit den burgemeester Jonkheer Mr. PASPOORT VAN GRIJPSKERKE en uit de wethouders Jonkheer RETHAAN MACARÉ (leden van provinciale staten) en DE STOPPELAAR, bijgestaan door den secretaris A. M. BESIUS, allen bekend als zeer toegedaan aan de behoudspartij, zoo door denkwijze en antecedenten, als voornamelijk door familie-relatien) die courant, wier redactie steeds getrouw was aan de beginselen van stilstand en achteruitgang dier partij, voegt thans bij hare verwijzing naar de aanstaande vergadering der provinciale staten het veel beduidend woord, *welligt:* in eene zinsnede, waarin nog slechts *de mogelijkheid* wordt beweerd, dat eene verkiezing door dat kies-collegie gedaan, eene staatkundige beteekenis *zou kunnen* hebben!

Die uitdrukking van een zoo orthodox en behoudend orgaan, als de *Middelburgsche Courant* bevat in der daad eene scherpe satyre op de provinciale staten, ... let op de vereischten van ieder staatkundig kiescollegie, hoedanig dan ook zamengesteld: wij houden aanteekening van dat gevoelen der Redactie, waarbij zelfs door haar twijfelachtig wordt gewag gemaakt nopens hetgeen eene keuze door provinciale staten gedaan, zou kunnen beteekenen, en wij verschillen met de *Middelburgsche Courant* voornamelijk daarin, dat ons die keuze *in geen geval* belangrijk, veel min *dubbel belangryk* voorkomt.

Om iets van de provinciale staten van *Zeeland* te zeggen, zoo stippen wij aan, dat dezelve slechts twee sprekers tellen, die eenigzins in aanmerking komen, de heer Mr. KROEFF, secretaris der stad *Zierikzee* en de heer Mr. VAN DER MEER MOHR, burgemeester der stad *Goes*, de eerste eenigzins liberaal, de tweede wat halfslachtig, doch door antecedenten meer gebonden jegens de behoudspartij. De eerste spreekt nog al dikwijls in de staten vergadering, en tracht eenige geregelde discussie uit te lokken over gedane voorstellen, of aanhangige onderwerpen; dan de groote meerderheid zwijgt, laat den geachten advocaat alleen redeneren, geeft niet zelden blijken van ongeduld en besluit, zoo als de lands-vaderlijke voorzitter het gaarne ziet. Daarna kan men sommigen hooren juichen onder elkander, « dat zij de geheele rede van den pleiter « uit Zierikzee zwijgend in het water hebben la« ten vallen," zoo als doorgaans de geliefkoosde uitdrukking is. — Zulk eene vergadering van getitelden en bevoorregten, die zich liefst in het duister hullen, is zelfs den naam van staatkundig kies-collegie onwaardig. Hunne keuze kan nimmer belangrijk zijn, het is aan de natie onverschillig, wie de 589 bevoorregte leden der provinciale staten (2) kiezen, om *hunne eigene belangen* in tegenoverstelling van *de nationale belangen* te vertegenwoordigen. — De geest des tijds, de krachtige houding der natie, de menigvuldige adressen, de zin van de merkwaardige verklaring des Konings van Maart jl., de koninklijke boodschap van 19. Junij jl., als het voorgevallene, hebben reeds lang uitspraak gedaan over de provinciale staten als kiescollegien voor de volksvertegenwoordiging. Hetzij die staten zelve die uitspraak eerbiedigen en voor het laatst behoorlijke keuze doen, dan wel nog tegenspartelen, het is aan de natie in beginsel onverschillig; want *regtstreeksche verkiezingen* komen aan de natie toe, en zij zal deze verkrijgen *wanneer zij het wil.* Hoe vreedzamer de wijze is, waarop de regtstreeksche verkiezingen worden ingevoerd en hoe eerder dat zulks plaats heeft, hoe meer *allen* reden zullen hebben zich daarover te verheugen. De tegenstand der provinciale staten kan eenige geringe moeijelijkheid baren, eene kleine worsteling voor de leden dier staten zelve het minste geraden, doch de *uitoefening van de onverjaarbare regten der natie* beletten, daartoe is geene kleine minderheid in staat.

De *Middelburgsche Courant* beweert verder, dat de uitslag der verkiezingen van 4. Julij 1848 eenen gewigtigen invloed kan uitoefenen op de *latere* verkiezingen, voor de dubbele Tweede Kamer te doen. Die bewering is niet zeer duidelijk; vermoedelijk wil men te kennen geven, dat de nu te doene en de latere keuzen *hetzelfde gevoelen* van de provinciale staten zullen uitdrukken, en dat uit de nu te doene keuzen tot de latere zal kunnen worden besloten.

Intusschen is de *Midd. Courant* zelve niet zeker, dat de nu te doene keuzen een staatkundig gevoelen der provinciale staten zullen doen kennen en zal men alzoo uit die keuzen niets beduidends kunnen afleiden, wat zal men dan daaruit voor het vervolg besluiten? Bovendien gaven de Staten ooit eenig blijk van consequentie? Kozen zij soms niet de strijdigste elementen voor de Tweede Kamer? zijn de heeren VAN DAM VAN ISSELT en VAN RAPPARD, om geene meerdere voorbeelden te noemen, niet door hetzelve kies-collegie, als het ware ter gelijker tijd, ter Tweede Kamer gezonden? Het eenige waarin die behoudende collegien zich gelijk blijven, is *in het herkiezen*, voor zoo veel zulks aan het gouvernement ten opzigte van enkele uitstekende leden niet al te onaangenaam was.

Wij hechten alzoo weinig gewigt aan de laatste verrigting der provinciale kiezers en verwachten den gewonen uitslag, eene keuze *van getitelde of geyoede nulliteiten.*

(1) Wanneer de *coup d'état* door mr. ROBIT VAN LIMBURG voorgestaan, zoo noodig, niet *in tyds* plaats heeft of anders eene ergere gebeurtenis niet stand grijpe!

(2) Zie de *Vlissingsche Courant* van 19. April, 1848 No. 47.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIE.

— De inname van Viacenza door de Oostenrijkers kan als een gewigtig feit, in den tegenwoordigen toestand van Italië, beschouwd worden. Die gebeurtenis brengt de Venetiaansche gewesten in eene hoogst moeijelijke stelling. Die gewesten hadden, ter hunner bescherming, slechts het legercorps van den generaal *Durando*, dat thans bij Viacenza verslagen is. Treviso, een zoo gewigtig punt, wordt slechts door 2200 vrijwilligers verdedigd. Te Pieva hebben de dappere bergbewoners, die het eene maand lang volgehouden hadden, bij gebreke aan den noodigen leeftijd en krijgsvoorraad, die uitmuntende stelling moeten verlaten.

Ontbloot van de noodige hulpmiddelen, zal de landstreek Venetie niet tegen de Oostenrijkers bestand zijn, zoodra zij met vereenigde krachten tegen een of ander punt aangrijpen, gelijk thans bij Vicenza het geval is geweest.

Reeds berigt men de overgave van Padua; dit is echter voorbarig; doch de generaal *Pépé* moet toch naar Ferrara of Venetie zijn teruggetrokken.

De overwinningen van het Oostenrijksche leger kunnen eene goede en eene kwade zijde hebben; aan den eenen kant, schijnen zij de sluiting des vredes te bevorderen; want Oostenrijk, dat begrijpt dat, hoe dan ook, Lombardye voor hetzelve verloren is, en dat het nogtans niet zonder strijd mogt opgeven, noch zelfs eershalve onderhandelen onder den indruk van zijne eerste nederlagen, toont zich bereid om in schikking te treden, nu de eer zijner wapenen hersteld is, en het niet meer den schijn heeft van voor eenen overwin-

HET KIND VAN DEN STRELITZ.

(Vervolg van onze vorige.)

Onder de menigte van bojaren, mougiks, popes en kooplieden die de muren van het heilige Sophia-klooster omringden, was het onmogelijk eenen knaap van omtrent vijftien jaren onopgemerkt te laten, die het hoofd op zijne beide handen latende rusten, aan eene smart ten prooi scheen, welke des te wreeder was, opdat zij zich niet in tranen konde ontlasten. De uitdrukking zijner oogen, de rigting van zijn hoofd, de stemming zijner gelaatstrekken, alles scheen eene diepe droefheid te verkondigen; en het ongeluk, dat veel spoediger dan de jaren veroudert, had deszelfs sporen op dit aangezigt achtergelaten, waarop de trekken van den kindschen leeftijd zich reeds, ofschoon bezwaarlijk, paarden aan die der manneljke jaren.

Een Engelschman, die sedert eene zekere vermaardheid verkreeg, bekend onder den naam van den ingenieur Perri, plaatste zich aan de zijde van den jeugdigen Rus. Hij sloeg hem eenigen tijd stilzwijgend gade, maar ziende dat het kind, door de smart geheel in zich zelven gekeerd, niet opmerkte wat er rondom hem plaats greep, tikte hij hem even op den schouder en vroeg:

– Bevinden zich ook eenigen uwer bloedverwanten bij die ongelukkigen? en hij wees met den vinger de veroordeelden aan, die in eenen halven cirkel langs de strafplaats geschaard stonden.

– Wat gaat het u aan? antwoordde de Rus met bitterheid. Al ware het zoo, zoudt gij dan de magt en den wil hebben hen te verlossen?

Dit antwoord benam zijnen ondervrager de hoop zijnen twijfel op te heffen en zijne nieuwsgierigheid te bevredigen. Vele Strelitzen werden ter dood gebragt zonder dat een kreet, eene zucht, eenig fronzen der wenkbraauwen zelfs, het geheim der aandoeningen van den jongeling aan hem openbaarde. Maar het duurde niet lang of die gemaakte hardvochtigheid bezweek; de door zieleleed overkropte boezem gevoelde behoefte om zich uit te storten, en hij keerde zijn bleek en ontsteld gelaat tot den Engelschman.

– Gij verlangt de oorzaak te weten, welke mij naar deze plaats van gruwelen gevoerd heeft; maar om met den ongelukkige te kunnen instemmen, moet men het ongeluk hebben ondervonden..... Indien gij nooit geleden hebt, hoe kunt gij mij begrijpen en mij beklagen?.... Zijn uwe betrekkingen ter dood verwezen?.... En moet gij alleen op deze wereld overblijven, om over hen rouw te dragen en hunne asch te vergaderen?....

Die man daar, ging hij voort; na een oogenblik zwijgens, op eenen grijsaard wijzende, die men de vreesselijkste verminking deed ondergaan, is een der oudste soldaten van den Czaar Alexis. Hij heeft hem naar Dorpat en Narva gevolgd.... Indien dertig jaren goede diensten genoeg waren geweest om hem de misdaad te doen vergeven van de wetten zijner voorvaderen te hebben willen verdedigen van de wetten zijner voorvaderen te hebben willen verdedigen, zou hij hier niet onder die slagtoffers aanwezig zijn..... Die man is mijn grootvader!

In dien tusschentijd werd een nieuw veroordeelde op de noodlottige plaats gebragt. Hoewel nog jong zijnde, scheen hij niet de minste gehechtheid aan het leven te hebben, waarvan hij dan ook trouwens slechts den tijd had gehad, al de bezwaren en tegenspoeden te leeren kennen. Zijne strakke en heldere blikken rusteden op het kind, met eene onbeschrijfelijke uitdrukking van teederheid.

– Vaarwel, Nicolai! riep hij uit.

– Vaarwel, Basilowitz! antwoordde deze, beurtelings zijne hand op zijne lippen en hart leggende.

– Meer en meer geboeid door het vreemd tooneel waarvan hij getuige was, kon de Engelschman den wensch niet onderdrukken om af de geheime van hetzelve te doorgronden.

– Wie is die jongeling? vroeg hij.

– Die jongeling, hernam de Slavonier, is mijn speelmakker geweest; wij hebben dezelfde legerstede gedeeld..... Het is mijn broeder!

Hij wischte eenen heeten traan af, welke langs zijnen wang biggelde, terwijl een andere Strelitz voor Peter I gebragt werd. Zijn vaste blik en zijn fier en minachtend voorkomen, gaven minder de werkelooze kalmte te kennen van eenen man, die den dood meer vreest, omdat dezelve onvermijdelijk geworden is, dan wel de opgewondene berusting van eenen martelaar.

Het kind bleef eenigen tijd sprakeloos.

– Deze, ging hij voort, met eene stem, welke zoo afgebroken was, dat hij bijna onverstaanbaar werd, heeft met eere onder Munick en Sheremeleff gestreden..... Indien hij zoo vele jaren telde als hij wonden heeft, zouden zijne haren reeds grijs zijn.

Dit zeggende, hief hij zich regt op, als ware hij door eenen electrieken schok in de hoogte geligt; want de bijl van den Czaar had ook dit nieuwe slagtoffer weder geveld.

– Die derde, zeide hij binnen 's monds en op zijne zitplaats nedervallende, die derde is mijn vader! (Vervolg hierna.)

haar uit bukken. Het Weener dagblad berigt toch reeds officieel, dat, zoodra het Oostenrijksche bewind de tijding van de inname van Vicenza ontvangen had, het bevel aan den maarschalk *Radetzky* gezonden heeft, om over den vrede te onderhandelen en een wapenstilstand daartoe te sluiten.

De inname van Vicenza zou dus eene gelegenheid voor Oostenrijk zijn, om met eene krijgseer, bij gebreke van eene andere vergoeding, uit de netelige Italiaansche moeijelijkheden te geraken.

Maar, van den anderen kant, is het te vreezen, dat de Italianen, die wel weten dat zij, bij nieuwe zware nederlagen, op Frankrijks hulp kunnen rekenen, niet alle vredesvoorslagen van de hand zullen wijzen. Indien dus de oorlog in hun nadeel bleef, dan zouden zij welligt een beroep op de Fransche tusschenkomst doen, en dat die tusschenkomst tot een algemeenen oorlog zou leiden, kan bezwaarlijk ontkend worden. Reeds toonen de Italiaansche bladen, die vóór eenige dagen zoo afkeerig van allen vreemden bijstand waren, zich minder hoogachting in dit opzigt. De *Italia del popolo*, ofschoon nog steeds de hoop koesterende dat het Fransche leger, dat aan de Alpen staat, ze niet zal behoeven over te trekken, erkent toch dat het goed is, dat die krijgsmagt gereed is te velde te trekken, en telt met welbehagen hare strijdkrachten op. Dat leger bestaat uit 60 bataillons, 50 eskadrons en eene geduchte hoeveelheid geschut, in het geheel 50,000 man; dat getal zou, des noodig, spoedig verdubbeld worden. Het zijn overigens keurbenden, die meest alle aan den oorlog in Afrika deel genomen hebben; benden met eenen uitmuntenden geest van orde en eendragt bezield. Het Fransche bewind heeft ze van eenen nieuwen voorraad van krijgsvoorraad voorzien. Reeds heeft het gerucht geloopen, dat zij de grenzen waren overgetrokken; dit is ongegrond; doch men twijfelt er niet meer aan of, bij eene mogelijke nederlaag der Piemontezen, de intogt in Italie zal geschieden, en wie zou dan de gevolgen durven berekenen?

De vreemde gezanten te Parijs hebben het oog op dat leger en de daarmede in verband staande mobilisatie van 300 bataillons nationale garde zeer gevestigd. Zij hebben het Fransch bewind ophelderingen gevraagd wegens de zinsnede, die bij de aanvrage van bedoelde mobilisatie geberigd is, en die op eene «vergoeding" in Italiaansch grondgebied doelt, in geval koning *Karel Albert* zijne ontwerpen, om aan het hoofd van een nieuwen noord-Italiaanschen staat te geraken, geheel verwezenlijkt mogt zien.

De Fransche minister van buitenlandsche zaken heeft geantwoord, dat het bewind vastelijk voornemens was al te doen wat mogelijk was, om den algemeenen vrede en de goede verstandhouding tusschen de buitenlandsche mogendheden te behouden; dat de mobilisatie van de nationale garde slechts een maatregel van voorzorg was, enz.

De gezanten hebben verklaard, dat zij zich deswege tot hunne mogendheden zouden wenden.

DUITSCHLAND.

VAN DE SILESISCH-RUSSISCHE GRENZEN, den 18. Junij. Het lijdt geen den minsten twijfel, dat in het koningrijk Polen, en wel nabij onze grenzen eene zeer aanmerkelijke Russische troepenmagt wordt zamengetrokken. In de omstreken van Kalisch liggen de troepen reeds in zulken getale, dat 40 man en meer soms in ééne hoeve ingekwartierd zijn. In Kalisch zelf ligt een regiment Finlandsche jagers, dat in geforceerde marschen van Finland naar Polen is opgemarcheerd, zonder dat zelfs aan de officieren van minderen rang, de plaats hunner bestemming bekend was. Ook thans weet nog niemand, welk doel met deze snelle en kolossale troepen-beweging beoogd wordt; echter heerscht onder de Russische officieren geen twijfel over het spoedig uitbreken van een' oorlog met Duitschland. Hiermede komt overeen de vóór eenige dagen ontvangen order, om de vesting Neisse terstond in staat van verdediging te stellen. De koninklijke regering te Oppeln moet in den loop van den zomer het noodige hout daartoe in de koninklijke bosschen laten vellen. Hieruit volgt, dat men ook te Berlijn schijnt begonnen te zijn, de Russische vredes-verzekeringen te wantrouwen. Met bezordheid ziet men de toekomst te gemoet. Duitschland, verscheurd door de partijen, die, in plaats van eensgezindheid te stichten, onderling haat en tweedragt zaaijen; Pruisen en Oostenrijk bezig met de vaststelling hunner nieuwe staatsregeling, beheerscht door volk en leger; burgers en werklieden elkander wantrouwende en ophitsende: alle politieke hartstogten losgelaten, en ten deele ondergeschikt aan de persoonlijke ijdelheid en de eergierigheid van enkelen, zonder dat een dezer zoogenaamde volksmannen zich door uitstekenden geest of talenten onderscheidt; bovendien alle grenzen open en roofzieke naburen aan alle kanten. Het groote Duitschland heeft tot nog toe het onbeduidende Denemarken niet kunnen overmeesteren; men denke zich een oorlog met Rusland, wanneer 400,000 man de grenzen overschijden.

FRANKRIJK.

— Er zijn weder bloedige onlusten te Parijs uitgebarsten. Gisteren (23. Junij) heeft men van 11 ure des voormiddags tot 5 ure in den den namiddag met verbittering op onderscheidene punten gestreden: op de *Boulevards*, in de *Cité* en in de wijken *Saint-Dénis* en *Saint-Martin*. De eigenlijke oorzaak der botsingen is nog een geheim. Men weet de beweegredene niet. Maar men weet dat er barricaden zijn opgeworden, dat de mobile garde geweigerd heeft tegen de oproerlingen op te trekken, maar dat de nationale garde zich zeer standvastig en fiks gedragen heeft. Men verwachtte dat er den volgden morgen weder bloed zou stroomen.

"De gewone trein uit Parijs, die des avonds ten 8 ure vertrekt, heeft niet kunnen vertrekken. De rails zijn opgebroken. De brieven zijn gebragt naar *la Chapelle*, het eerst station op den weg van Parijs. De dagbladen zijn zijn niet aangekomen. Een reiziger verhaalt dat op het oogenblik toen hij uit Parijs vertrok, ten 7 ure, men in de verte klein geweervuur hoorde en van tijd tot tijd het bulderen van het geschut. Men rekende er evenwel op dat de nationale garde de overheid zal hebben. De generaal *Cavaignac* is benoemd tot bevelhebber der nationale garde van Parijs. De mobile garde heeft de kolven der geweren in de hoogte gestoken en niet op het volk willen schieten. De welgekleede lieden werden op de straten aangerand, onder de kreten van: *den dood aan de ryken!*

NEDERLANDEN.

VLISSINGEN, den 28. Junij. In de *Middelburgsche Courant* van gisteren leest men:

Het is bekend hoe sedert de omwenteling, vooral ook ten gevolge van de afschaffing der zegelregten, het getal dagbladen en vlugschriften van alle partijen in Frankrijk zijn vermeerderd, en waarvan velen, hoewel zij even spoedig verdwijnen als verschijnen, in hevigen smaad en oproertaal hun vergif en oproerraal uitstorten. Deze omstandigheid gaf aanleiding tot de volgende regels, in één der Fransche dagbladen vermeld.

Pensée d'un réactionnaire.

(Gedachte van een' behoudsman.)

Trop parler, et trop écrire est un double malheur,
Sous ce double danger la France dégringole;
Dieu puisant, si tu veux lui rendre son bonheur,
Otez lui pour un temps la plume et la parole!

(Te veel te spreken en te veel te schrijven is een dubbel ongeluk; onder deze dubbele ramp snelt Frankrijk ten gronde; Almagtige! zoo gij het deszelfs geluk wilt terug schenken, beneem het voor een tijd het schrift en de spraak.)

Wij hebben hieraan niets toegevoegd dan *de vertolking van het opschrift*. — Onze lezers gelieven zich te herinneren ons hoofdartikel van maandag ll. — Bewijst dit artikeltje van den *Middelburger* niet onze beweering in het hoofdartikel van heden, dat de *Midd. Courant* in *reactionnairen* geest, den geest der *behoudslieden* geredigeerd wordt.

De *Vlissinger*. Jean qui rit:
De *Middelburger*. Jean qui pleure.

INGEZONDEN STUKKEN.

Zoo wordt men opposant.

Dertig jaren was de negentiende eeuw reeds oud geworden; ik dertig min een. Ik knabbelde mede aan de rattenkribbe van den staat; ambtenaar was ik. Een ondergeschikt ambtenaar, gewoon mijne superieuren naar de oogen te zien; gewoon naar mijn bureau te draven of te slenteren, al naar dat er meer of min met bladschrijverij te verdienen was; verheugd als ik mijn tantieme ontving en vrouw en kinderen eens eene kleine versnapering mogt schenken. Maar inwendig een eeuwige strijd: die van het gevoel van vrijheid en pligtmatige onderdanigheid. Als ambtenaar had ik pligten te vervullen; als burger meende ik regten te hebben: ten allen tijde een mengsel van onafhankelijkheid en slavernij. Openhartig gesproken had de eerste de overhand; dit was in den regel. Niemand komt gemakkelijker, dan een ambtenaar wiens gevoel van eigenwaarde in onafgebroken strijd is met de slaafsche dienstbaarheid die even onafgebroken van hem wordt gevorderd, tot verachting der regering die hem voedt; hij protesteert eeuwig; elke smet die, getuige zijner onderworpenheid, op hem wordt afgedrukt is eene drangrede meer om zijne onafhankelijkheid te heroveren.

Zoo was het met mij gesteld, toen de revolutie van Julij de trotschheid van Karel den Tiende vernederde, toen de revolutie van Belgie de onverbetelijke laatdunkendheid der Nederlandsche regering de gevoelige les gaf, welke haar de tweede parel der kroon deed verliezen. Als Hollander vervloekte ook ik toen den Belg; niet minder dan mijne superieuren, titelde ik hen met de eernamen van dieven, roovers en moordenaren en de opgewondenheid, die mij al mijn ambtenaarlijk leed voor het oogenblik deed vergeten, joeg mij, ondanks mij zelven, naar Hasselt en Leuven.

Hoe ik daarvan terug gekomen ben zal ik niet schetsen: duizenden hebben met mij hetzelfde gedaan; duizenden zijn ten gevolge der volharding de schillen van voor de oogen gevallen. Tot mijn bureau teruggekeerd, hernieuwde zich mijn inwendige strijd met vermeerderde hevigheid; zij werd luide; ik begon het gouvernement te beoordeelen en werd jegens mijne superieuren koud en gestreng. Ik diende met verontwaardiging; het loon der dienstbaarheid, dat ik ontving, werd mij eene vernedering; mijne neiging tot openlijken opstand werd er telkens door verhoogd. Te huis had ik geene woorden hard genoeg om mijne verontwaardiging uittedrukken; meermalen joeg ik mijne vrouw, die anders niet van de makkelijkste is, zulk eenen schrik aan, dat zij beducht werd voor ons éénig middel van bestaan, en mij op onze kinderen wees, die zij wist dat mij zeer lief waren, om mijne hardheid jegens de bestuurders van onzen staat te verwarmen. Maar nieuwe grieven over onregtvaardige handelingen, waartoe mij bevelen gegeven werden, regtvaardigden en verhoogden mijnen toon: ik werd formeel opposant. Zoo was ik eerst van de mannen van het bestuur, daarop van het systeem, eindelijk van het gouvernement zelfs wars geworden.

Eenmaal op den weg der oppositie dreef de drang der omstandigheden mij voorwaarts. «'t Is een glibberige baan, zeide mijne vrouw, men kan daarop niet blijven staan waar men wil, men holt voort naar den afgrond; ik vrees dat gij ons het brood uit den mond neemt: Karel! wat zal er dan van onze kinderen worden?" — Het zal zoo ver niet komen, vrouw; evenwel is het beter van broodsgebrek dan van schaamte te sterven en ik schaam mij langer zulk een gouvernement te dienen."

Geen uur na dit gesprek of Karel was op zijn bureau *geweest* en Karel had zijn congé.

Drie dagen waren er reeds verloopen en nog had ik van het gebeurde geen woord aan mijne vrouw durven reppen. Het bosch was mijn toevlugtsoord voor die uren, welke ik gewoon was op het bureau doortebrengen: daar verzon ik duizend en meer plannen voor de toekomst, een oogenblik voor mijne verbeelding verwezenlijkt, doch even snel vervlogen als de droombeelden mijner rustelooze nachten. De onzekerheid van een bestaan te zullen vinden maakte mij ongerust; die ongerustheid nam elk oogenblik toe en grensde op den avond van dezen derden dag aan het wanhopige. Reeds was de gedachten in mijn opgekomen een einde aan dit rampzalig leven te maken, toen het toeval mij een' oud' kameraad weleer van het bureau later van den krijg deed ontmoeten. Een gesprek was spoedig aangeknoopt. Van zijnen kant opgeruimd en levendig; door mij stil en bedrukt, werd het kontrast aldra opgemerkt en liet hij niet af de reden mijner neerslagtigheid uittevorschen. Eindelijk verhaalde ik hem mijn wedervaren: hoe ik, bij mijnen chef geroepen, orde ontvangen had eene aanschrijving te redigeeren, leidende om de opbrengst der belastingen zoo productief mogelijk te maken; hoe ik daartegen had geopponeerd en geëindigd met eene formele weigering, waarop ik een half uur later mijn congé (du bourreau) had ontvangen.

't Is criant, zeide mijn vriend, gij moet het daar niet bij laten; gij moet protesteeren bij....... — Ja, ja! bij wie? — Bij... bij... bij... de oppositie. Karel! doe aanteekening van uw protest bij de oppositie. Beschrijf uw wedervaren en bezorg het bij den advocaat q. die is correspondent van de .... courant: die zal u wel voorthelpen. Acht dagen na dit voorval was Karel een der krachtigste oppositieschrijvers: een vijand die het behoud meermalen de handen vol gaf. Dat gouvernement hetwelk hem als *werktuig* niet als *medehelper* wilde gebruiken verloor in hem een der schranderste ambtenaren; zijn Trijntje is met hare kinderen aan zijne zijde gelukkig en hij zelf strekt thans tot voorbeeld en tot bewijs dat het bewaren zijner integriteit zelfs bij oogenblikkelijk nadeel, hem de hoogachting zijner medeburgeren en in de gevolgen rijkelijk voordeel heeft aangebragt.

MENGELINGEN.

GEDULD.

Quousque tandem
– patientia? –

Daar was eens eene teeken-akademie, die eene prijsvraag uitschreef om met goud bekroond te worden, welke als onderwerp opgaf, *eene levendige afbeelding van het* Geduld, *gestoffeerd met handelende personen.* — De uitspraak der beoordeelaars weifelde tusschen twee, uit de acht-en-negentig ingekomene stukken. Het ééne stelde het geduld voor, gepersonificeerd in eenen Amsterdamschen slagtersknecht, die een vet varken, van de Haarlemmer- naar de Weesper-poort brengt, het beest vasthoudende bij den omgekrulden staart en daarbij niet éénmaal..... vloekt. Eindelijk besliste het oordeel ten voordeele van den anderen teekenaar, die het geduld voorstelde gepersonificeerd in eenen Leijenaar, die poijerende, zijn hengel, zonder ophalen, zoolang in het water houdt, dat eene spinnekop, haar geheele spinneweb heeft afgeweven, vastgehecht aan den hengel en des Leijenaars stompe neus.

Nu, dat is ook al sterk. — Maar wij weten nog sterker; en dat..... zonder liegen. — Het is de voorstelling der Nederlandsche natie wachtende op de nieuwe grondwet! — Neen! nog sterker — wachtende op Bezuiniging in de uitgaven van den Staat, en dat..... zonder vloeken, en wel bij het kriemelen en krieuwelen van meer dan duizend spinnekoppen aan de Nationale neusgaten.

Geduld is zulk een schoone zaak! Keulen en Aken zijn ook niet op één dag gemaakt, zachtjes aan, dan breekt de lijs niet. Wat in 't vat is, zuurt niet! wel ja! waarom ook allen met stoom? — Die oppositie is ook *zoo* warm gebakerd. Eerst moet men weten, waarop wat te bezuinigen valt: tot zoolang, oogen digt — digt mondje toe — aangename Nachtrust! — Eer wij aan 't bezuinigen gaan; — wie zijn er die eerst nog een kluifje moeten hebben? — Heeren! Menschen! ja 't is waar ook, daar zijn nog twee arme goijers, kindere, die hebben nog niets. — Kom, dat kan er wel af! Hokus! Pokus! pas op! kijk maar regt uit, daar heb je ze: *twee oude oud-Ministers*, ieder een pensioen van *vijf duizend guldens!* dat maakt met de anderen netto *vijf en twintig duizend guldens* Nederlandsche *Courant*. Ja wel, zeg nu nog eens, dat wij niet *loopen*, *vooruitloopen* als een koerier.

Dat lijkt nu precies op een Burgerhuishoudingtje. Die vijf en twintig duizend guldens zijn maar een bagatel en de menschen hebben ze wel verdiend. — De familie-portretten dier verdienstelijke mannen, moeten in de Burgerkamer blijven hangen; anders zou men ondankbaar genoeg zijn om die vrienden van koning en volk totaal te vergeten. De burgerman moet voor alles dankbaar wezen! — Dat bagatel kan op de kleintjes wel weêr worden bezuinigd. 't Is toch aardig; als de burgerlui willen trakteren, dan is er altijd wel geld te vinden, en als de groote lui op visitie komen, dan moet er worden uitgehaald, al zou men er ook zes weken voor krom liggen; dan vergeet men al de zorgen! wie kan ook altijd uitrekenen wat de burgerman voor al die belastingen op turf, zout, vleesch, spek, brood en al dat gerommel moet opdokken? — De paarden die de haver verdienen, moeten goed voer hebben. Zie zoo! die 't nu nog niet ziet, is — blind!

Jan! hoe teekent de thermometer?
Mijnheer! tusschen *quousque* en *Patientia*.
Dan is het te hopen, Jan! dat geen onweer komt.
Dat hoop ik ook, mijnheer, daar ben ik bang voor.

(*T. N.*)

ALLERLEI.

—

JAN SALIEGEEST.

Maar wat is Jan Salie?

Deze benaming komt voor in een oud Hollandsch kluchtspel waarin de hoofdpersoon heet Jan Salie onnoozel en diep eenvoudig in handel en wandel en tot zinspreuk hebbende *op zen ouwerwets en daar hou ik het mee.*

Hij is dus de grootste opposant in vooruitgang.

—

Als een volk in rust is, kan men volstrekt niet begrijpen, hoe het oproerig kan worden; maar is het zelve eens aan het muiten, dan kan men wederkeerig niet begrijpen, hoe het weder tot rust zal komen. La Brayère.

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 27. Junij. Sedert den 24. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

President, J. Wolff, Port-au-Prince, koffij; Jonge Caroline, H. Roskamp, Liverpool, klipzout; Gazelle, J. Main, Hull, stukgoed; Einigkeit, P. M. Stephansen, Bergen, stokvisch en traan.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEKEN.